శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే ప్రథమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ నవమస్కంధే ప్రథమోఽధ్యాయః ॥

రాజోవాచ

మన్వంతరాణి సర్వాణి త్వయోక్తాని శ్రుతాని మే ।
వీర్యాణ్యనంతవీర్యస్య హరేస్తత్ర కృతాని చ ॥ **1** ॥

యోఽసౌ సత్యవ్రతో నామ రాజర్షిర్ద్రవిడేశ్వరః ।
జ్ఞానం యోఽతీతకల్పాంతే లేభే పురుషసేవయా ॥ **2** ॥

స వై వివస్వతః పుత్రో మనురాసీదితి శ్రుతం ।
త్వత్తస్తస్య సుతాశ్చోక్తా ఇక్ష్వాకుప్రముఖా నృపాః ॥ **3** ॥

తేషాం వంశం పృథగ్ బ్రహ్మన్ వంశ్యానుచరితాని చ ।
కీర్తయస్వ మహాభాగ నిత్యం శుశ్రూషతాం హి నః ॥ **4** ॥

యే భూతా యే భవిష్యాశ్చ భవంత్యద్యతనాశ్చ యే ।
తేషాం నః పుణ్యకీర్తీనాం సర్వేషాం వద విక్రమాన్ ॥ **5** ॥

సూత ఉవాచ

ఏవం పరీక్షితా రాజ్ఞా సదసి బ్రహ్మవాదినాం ।
పృష్టః ప్రోవాచ భగవాంఛుకః పరమధర్మవిత్ ॥ **6** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
శ్రూయతాం మానవో వంశః ప్రాచుర్యేణ పరంతప ।
న శక్యతే విస్తరతో వక్తుం వర్షశతైరపి ॥ 7 ॥

పరావరేషాం భూతానామాత్మా యః పురుషః పరః ।
స ఏవాసీదిదం విశ్వం కల్పాంతేఽన్యన్న కించన ॥ 8 ॥

తస్య నాభేః సమభవత్ పద్మకోశో హిరణ్మయః ।
తస్మింజజ్ఞే మహారాజ స్వయంభూశ్చతురాననః ॥ 9 ॥

మరీచిర్మనసస్తస్య జజ్ఞే తస్యాపి కశ్యపః ।
దాక్షాయణ్యాం తతోఽదిత్యాం వివస్వానభవత్ సుతః ॥ 10 ॥

తతో మనుః శ్రాద్ధదేవః సంజ్ఞాయామాస భారత ।
శ్రద్ధాయాం జనయామాస దశ పుత్రాన్ స ఆత్మవాన్ ॥ 11 ॥

ఇక్ష్వాకునృగశర్యాతిదిష్టధృష్టకరూషకాన్ ।
నరిష్యంతం పృషధ్రం చ నభగం చ కవిం విభుః ॥ 12 ॥

అప్రజస్య మనోః పూర్వం వసిష్ఠో భగవాన్ కిల ।
మిత్రావరుణయోరిష్టిం ప్రజార్థమకరోత్ ప్రభుః ॥ 13 ॥

తత్ర శ్రద్ధా మనోః పత్నీ హోతారం సమయాచత ।
దుహిత్రర్థముపాగమ్య ప్రణిపత్య పయోవ్రతా ॥ 14 ॥

ప్రేషితోఽధ్వర్యుణా హోతా ధ్యాయంస్తత్ సుసమాహితః ।
హవిషి వ్యచరత్ తేన వషట్కారం గృణంద్విజః ॥ 15 ॥

హోతుస్తద్వ్యభిచారేణ కన్యేలా నామ సాభవత్ ।
తాం విలోక్య మనుః ప్రాహ నాతిహృష్టమనా గురుం ॥ 16 ॥

భగవన్ కిమిదం జాతం కర్మ వో బ్రహ్మవాదినాం ।
విపర్యయమహో కష్టం మైవం స్యాద్ బ్రహ్మవిక్రియా ॥ **17** ॥

యూయం మంత్రవిదో యుక్తాస్తపసా దగ్ధకిల్బిషాః ।
కుతః సంకల్పవైషమ్యమనృతం విబుధేష్వివ ॥ **18** ॥

తన్నిశమ్య వచస్తస్య భగవాన్ ప్రపితామహః ।
హోతుర్వ్యతిక్రమం జ్ఞాత్వా బభాషే రవినందనం ॥ **19** ॥

ఏతత్ సంకల్పవైషమ్యం హోతుస్తే వ్యభిచారతః ।
తథాపి సాధయిష్యే తే సుప్రజాస్త్వం స్వతేజసా ॥ **20** ॥

ఏవం వ్యవసితో రాజన్ భగవాన్ స మహాయశాః ।
అస్తౌషీదాదిపురుషమిలాయాః పుంస్త్వకామ్యయా ॥ **21** ॥

తస్మై కామవరం తుష్టో భగవాన్ హరిరీశ్వరః ।
దదావిలాభవత్ తేన సుద్యుమ్నః పురుషర్షభః ॥ **22** ॥

స ఏకదా మహారాజ విచరన్ మృగయాం వనే ।
వృతః కతిపయామాత్యైరశ్వమారుహ్య సైంధవం ॥ **23** ॥

ప్రగృహ్య రుచిరం చాపం శరాంశ్చ పరమాద్భుతాన్ ।
దంశితోఽనుమృగం వీరో జగామ దిశముత్తరాం ॥ **24** ॥

స కుమారో వనం మేరోరధస్తాత్ ప్రవివేశ హ ।
యత్రాస్తే భగవాంఛర్వో రమమాణః సహోమయా ॥ **25** ॥

తస్మిన్ ప్రవిష్ట ఏవాసౌ సుద్యుమ్నః పరవీరహా ।
అపశ్యత్ స్త్రియమాత్మానమశ్వం చ వడవాం నృప ॥ **26** ॥

తథా తదనుగాః సర్వే ఆత్మలింగవిపర్యయం ।
దృష్ట్వా విమనసోఽభూవన్ వీక్షమాణాః పరస్పరం ॥ **27** ॥

రాజోవాచ
కథమేవంగుణో దేశః కేన వా భగవన్ కృతః।
ప్రశ్నమేనం సమాచక్ష్వ పరం కౌతూహలం హి నః ॥ **28** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏకదా గిరిశం ద్రష్టుమృషయస్తత్ర సువ్రతాః।
దిశో వితిమిరాభాసాః కుర్వంతః సముపాగమన్ ॥ **29** ॥

తాన్ విలోక్యాంబికా దేవీ వివాసా వ్రీడితా భృశం।
భర్తురంకాత్ సముత్థాయ నీవీమాశ్వథ పర్యధాత్ ॥ **30** ॥

ఋషయోఽపి తయోర్వీక్ష్య ప్రసంగం రమమాణయోః।
నివృత్తాః ప్రయయుస్తస్మాన్నరనారాయణాశ్రమం ॥ **31** ॥

తదిదం భగవానాహ ప్రియాయాః ప్రియకామ్యయా।
స్థానం యః ప్రవిశేదేతత్ స వై యోషిద్ భవేదితి ॥ **32** ॥

తత ఊర్ధ్వం వనం తద్ వై పురుషా వర్జయంతి హి।
సా చానుచరసంయుక్తా విచచార వనాద్ వనం ॥ **33** ॥

అథ తామాశ్రమాభ్యాశే చరంతీం ప్రమదోత్తమాం।
స్త్రీభిః పరివృతాం వీక్ష్య చకమే భగవాన్ బుధః ॥ **34** ॥

సాపి తం చకమే సుభ్రూః సోమరాజసుతం పతిం।
స తస్యాం జనయామాస పురూరవసమాత్మజం ॥ **35** ॥

ఏవం స్త్రీత్వమనుప్రాప్తః సుద్యుమ్నో మానవో నృపః।
సస్మార స్వకులాచార్యం వసిష్ఠమితి శుశ్రుమ ॥ **36** ॥

స తస్య తాం దశాం దృష్ట్వా కృపయా భృశపీడితః।
సుద్యుమ్నస్యాశయన్ పుంస్త్వముపాధావత శంకరం ॥ **37** ॥

తుష్టస్తస్మై స భగవానృషయే ప్రియమావహన్ ।
స్వాం చ వాచమృతాం కుర్వన్నిదమాహ విశాంపతే ॥ **38** ॥

మాసం పుమాన్ స భవితా మాసం స్త్రీ తవ గోత్రజః ।
ఇత్థం వ్యవస్థయా కామం సుద్యుమ్నోఽవతు మేదినీం ॥ **39** ॥

ఆచార్యానుగ్రహాత్ కామం లబ్ధ్వా పుంస్త్వం వ్యవస్థయా ।
పాలయామాస జగతీం నాభ్యనందన్ స్మ తం ప్రజాః ॥ **40** ॥

తస్యోత్కలో గయో రాజన్ విమలశ్చ సుతాస్త్రయః ।
దక్షిణాపథరాజానో బభూవుర్ధర్మవత్సలాః ॥ **41** ॥

తతః పరిణతే కాలే ప్రతిష్ఠానపతిః ప్రభుః ।
పురూరవస ఉత్సృజ్య గాం పుత్రాయ గతో వనం ॥ **42** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
నవమస్కంధే ఇలోపాఖ్యానే ప్రథమోఽధ్యాయః ॥